

Cvičenie 3 - homomorfizmy, izomorfizmy

Na pripomenutie: Homomorfizmus $f: (G, \circ) \rightarrow (H, *)$

$$f(g_1 \circ g_2) = f(g_1) * f(g_2)$$

Bijektívny homomorfizmus voláme izomorfizmus (injektívny homomorfizmus voláme monomorfizmus, surjektívny monomorfizmus voláme epimorfizmus).

Ak existuje epimorfizmus $f: (G, *) \rightarrow (H, \circ)$, tak hovoríme, že grupa H je homomorfným obrazom grupy G .

- Úloha 1.** Zistite, či sú grupy G a H izomorfné: a) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot) \times (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $H = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$
b) $G = (\mathbb{Z}_6, \oplus)$, $H = (\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_3, \oplus)$
c) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $H = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$
d) $G = (\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}_2, +)$, $H = (\mathbb{Z}, +)$ (Sčítovanie v $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}_2$ chápeme tak, že na prvej súradnici používame obvyklé sčítovanie a na druhej sčítujeme modulo 2, t.j. tak ako sme definovali priamy súčin grúp.)

Úloha 2. Zistite, či sú grupy G a H izomorfné a či je grupa H homomorfným obrazom grupy G . Svoju odpoveď zdôvodnite!

- a) $G = (\mathbb{R}, +) \times (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{C}, +)$
b) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{R}, +)$
c) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Q}^+, \cdot)$
d) $G = (\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$, $H = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$
e) $G = (\mathbb{Q}, +)$, $H = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot)$

Úloha 3. Zistite, či sú grupy G a H izomorfné a či je niektorá z nich homomorfným obrazom druhej. Svoju odpoveď zdôvodnite!

- a) $G = (\mathbb{R}, +)$, $H = (\mathbb{R}^+, \cdot)$
b) $G = (\mathbb{R} \setminus \{0\}, \cdot)$, $H = (\mathbb{R}^+, \cdot)$
c) $G = (\mathbb{Z}_4, \oplus)$, $H = (\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2, \oplus)$

Úloha 4. Nájdite izomorfizmus medzi $(\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$ a (G, \cdot) , kde $G = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ -b & a \end{pmatrix}; a, b \in \mathbb{R}, (a, b) \neq (0, 0) \right\}$; operácia na G je obvyklé násobenie matic. (O (G, \cdot) vieme z minulého cvičenia, že je to grupa. Vedeli by sme zdôvodniť, že je to grupa, s použitím izomorfizmu nájdeného v tejto úlohe. Alebo obrátene, ak vieme, že G je grupa, mohli by sme tento fakt použiť spolu s existenciou izomorfizmu na zdôvodnenie toho, že $(\mathbb{C} \setminus \{0\}, \cdot)$ je grupa?)

Úloha 5. Nech (G, \circ) je grupa. Je zobrazenie $g \mapsto g^{-1}$ izomorfizmus z G na G ? Ak nie, vedeli by ste definovať binárnu operáciu $*$ na G , tak, aby toto zobrazenie bol izomorfizmus grúp (G, \circ) a $(G, *)$? Je uvedené zobrazenie izomorfizmom, ak G je komutatívna?

Úloha 6. Nech $f: G \rightarrow H$ je homomorfizmus grúp. Dokážte:

- a) Zobrazenie f je surjektívne práve vtedy, keď $\text{Im } f = H$.
b) Zobrazenie f je injektívne práve vtedy, keď $\text{Ker } f = \{e\}$.